Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 9ης Ιουλίου 2026*

«Αίτηση αναιρέσεως – Κρατικές ενισχύσεις – Τομέας συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας – Μεταρρύθμιση του καθεστώτος στήριξης της συμπαραγωγής – Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κήρυξη των ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά – Έννοια της "κρατικής ενίσχυσης" – Μέτρα χορηγούμενα από κρατικούς πόρους – Προϋπόθεση της ύπαρξης υποχρεωτικής εισφοράς»

Στην υπόθεση C-242/24 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 3 Απριλίου 2024,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον A. Μπουχάγιαρ, τη C. M. Carrega και τον C. Kovács,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η:

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εκπροσωπούμενη από τον J. Möller και τον R. Kanitz,

προσφεύγουσα πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Jarukaitis, πρόεδρο τμήματος, T. von Danwitz, Αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, ασκούντα καθήκοντα δικαστή του τετάρτου τμήματος, M. Condinanzi (εισηγητή), N. Jääskinen και R. Frendo, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: D. Spielmann

γραμματέας: D. Dittert, προϊστάμενος μονάδας,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Ιουνίου 2025,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 23ης Οκτωβρίου 2025,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναιρέσεως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί την εξαφάνιση της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 24ης Ιανουαρίου 2024, Γερμανία κατά Επιτροπής (T-409/21, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2024:34), για την ακύρωση της απόφασης C(2021) 3918 final της Επιτροπής, της 3ης Ιουνίου 2021, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.56826 (2020/N) – Γερμανία – Μεταρρύθμιση του 2020 του καθεστώτος στήριξης της συμπαραγωγής και με την κρατική ενίσχυση SA.53308 (2019/N) – Γερμανία – Τροποποίηση του καθεστώτος στήριξης υφιστάμενων μονάδων συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας [άρθρο 13 του Gesetz zur Neuregelung des Kraft-Wärme-Kopplungsgesetzes (νόμου για την αναθεώρηση του νόμου περί συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας), της 21ης Δεκεμβρίου 2015 (BGBl. 2015 I, σ. 2498, στο εξής: KWKG του 2016)] (στο εξής: επίδικη απόφαση), με την οποία η Επιτροπή διαπίστωσε ότι πλείονα μέτρα (στο εξής: επίδικα μέτρα) με σκοπό τη στήριξη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας (combined heat and power, στο εξής: CHP) συνιστούν κρατικές ενισχύσεις.

Το ιστορικό της διαφοράς και η επίδικη απόφαση

2 Το ιστορικό της διαφοράς παρατίθεται στις σκέψεις 2 έως 26 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης. Το ιστορικό αυτό μπορεί να συνοψιστεί ως εξής για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης.

Τα επίδικα μέτρα και η χρηματοδότησή τους

3 Στις 28 Ιανουαρίου 2019 και στις 23 Σεπτεμβρίου 2020 οι γερμανικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή σειρά μέτρων που θεσπίστηκαν κατόπιν τροποποιήσεως του KWKG του 2016, ορισμένα εκ των οποίων υπέστησαν περαιτέρω τροποποιήσεις τον Δεκέμβριο του 2020. Οι εν λόγω τροποποιήσεις στο σύνολό τους και τα θεσπισθέντα μέτρα συνθέτουν τη νομοθεσία που διέπει τη στήριξη της CHP με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2021 (στο εξής: KWKG του 2020) και σε αυτά προστίθεται μια τελευταία τροποποίηση σχετικά με τον καθορισμό ανώτατου ορίου της εισφοράς υπέρ των παραγωγών υδρογόνου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 27 του KWKG του 2020.

4 Ο KWKG του 2020 έχει ιδίως ως σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης καθώς και της προστασίας του κλίματος και του περιβάλλοντος μέσω της αύξησης της καθαρής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας CHP πριν από το 2025.

5 Προς τον σκοπό αυτό προβλέπει σειρά μέτρων στήριξης, πρώτον, της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από νέες, εκσυγχρονισμένες και αναβαθμισμένες μονάδες CHP υψηλής απόδοσης, δεύτερον, των ενεργειακά αποδοτικών δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, τρίτον, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης θερμότητας και ψύξης και, τέταρτον, της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από υφιστάμενες μονάδες CHP υψηλής απόδοσης, οι οποίες λειτουργούν με φυσικό αέριο, στον τομέα της τηλεθέρμανσης (στο εξής από κοινού: μέτρα στήριξης της CHP). Πέμπτον, ο KWKG του 2020 προβλέπει επίσης μέτρο στήριξης του τομέα παραγωγής βιομηχανικών αερίων, στον οποίο η παραγωγή υδρογόνου αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος της συνολικής προστιθέμενης αξίας.

6 Τα ως άνω μέτρα, τα οποία συνιστούν τα επίδικα μέτρα, λαμβάνουν είτε τη μορφή πριμοδότησης, η οποία μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να συνοδεύεται από επιπλέον πριμοδότηση και η οποία προστίθεται στα έσοδα από την πώληση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας στην τιμή της αγοράς, είτε, αποκλειστικά για τον τομέα της παραγωγής βιομηχανικών αερίων, όπου η παραγωγή υδρογόνου αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος της συνολικής προστιθέμενης αξίας, τη μορφή καθορισμού ανώτατου ορίου στο ποσό της εισφοράς που μπορούν να εισπράττουν οι διαχειριστές δικτύων από τους παραγωγούς υδρογόνου.

7 Η στήριξη χορηγείται είτε μέσω διαγωνισμών που διοργανώνονται από την εθνική ρυθμιστική αρχή, δηλαδή την Bundesnetzagentur (ομοσπονδιακή υπηρεσία δικτύων, Γερμανία, στο εξής: BNetzA), είτε απευθείας δυνάμει του KWKG του 2020. Στην τελευταία περίπτωση, οι δικαιούχοι της στήριξης μπορούν να τη λάβουν, εφόσον πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, υποβάλλοντας αίτηση που ελέγχεται από την Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (ομοσπονδιακή υπηρεσία οικονομίας και ελέγχου των εξαγωγών, Γερμανία, στο εξής: BAFA). Αν οι δικαιούχοι πληρούν όλα τα κριτήρια, η BAFA χορηγεί έγκριση που πιστοποιεί την επιλεξιμότητά τους.

8 Ο μηχανισμός χρηματοδότησης των μέτρων στήριξης της CHP περιγράφεται από το Γενικό Δικαστήριο ως εξής.

9 Αφενός, κάθε διαχειριστής δικτύου διανομής ή μεταφοράς υποχρεούται εκ του νόμου να καταβάλει στους δικαιούχους των μέτρων στήριξης της CHP που είναι συνδεδεμένοι στο δίκτυό του τα ποσά που προβλέπει ο KWKG του 2020 και οι δικαιούχοι αυτοί δύνανται να τα λάβουν (στο εξής: στήριξη KWKG).

10 Πιο συγκεκριμένα, οι διαχειριστές δικτύων διανομής καταβάλλουν τη στήριξη KWKG για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από συμπαραγωγή σε νέες, εκσυγχρονισμένες και αναβαθμισμένες μονάδες υψηλής απόδοσης καθώς και σε υφιστάμενες μονάδες συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης που έχουν αποσβέσει το επενδυτικό τους κόστος και λειτουργούν με φυσικό αέριο.

11 Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς καταβάλλουν τη στήριξη KWKG για την κατασκευή και την επέκταση ενεργειακά αποδοτικών δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης καθώς και για την κατασκευή και την αναβάθμιση εγκαταστάσεων αποθήκευσης θερμότητας και ψύξης.

12 Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι κάθε διαχειριστής δικτύου μπορεί να αντισταθμίζει την πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση που προκύπτει από τις υποχρεώσεις του βάσει του KWKG του 2020, ο νόμος αυτός θέσπισε μηχανισμό μέσω του οποίου η εν λόγω επιβάρυνση κατανέμεται με δίκαιο τρόπο μεταξύ των διαχειριστών δικτύων διανομής ή μεταφοράς αναλόγως της κατανάλωσης των συνδεδεμένων με το δίκτυό τους πελατών και εν συνεχεία αντισταθμίζεται.

13 Πιο συγκεκριμένα, σε ένα πρώτο στάδιο, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς επιστρέφουν στους διαχειριστές δικτύων διανομής το συνολικό ποσό που οι τελευταίοι κατέβαλαν στους δικαιούχους των μέτρων στήριξης της CHP.

14 Σε δεύτερο στάδιο, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς υπολογίζουν το συνολικό ποσό των πληρωμών, αντιστοίχως, στους δικαιούχους των μέτρων στήριξης της CHP και τους διαχειριστές δικτύων διανομής, όπως αναφέρεται στις σκέψεις 11 και 13 της παρούσας απόφασης. Το συνολικό αυτό ποσό διαιρείται στη συνέχεια με τη συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας.

15 Το αποτέλεσμα αντιπροσωπεύει τη μέση χρέωση ανά κιλοβατώρα (kWh) ηλεκτρικής ενέργειας για τα επίδικα μέτρα. Οι διαχειριστές δικτύων διανομής υποχρεούνται να καταβάλουν στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς ποσό ίσο με την εν λόγω μέση χρέωση για κάθε kWh ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν διανείμει στους τελικούς πελάτες (στο εξής: εισφορά KWKG).

16 Το ποσό της εισφοράς KWKG υπολογίζεται ετησίως από τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς σύμφωνα με τη μέθοδο που προβλέπει ο KWKG του 2020 και υπό τον έλεγχο της BAFA και της BNetzA. Το ποσό αυτό εκφράζεται ως ενιαία τιμή ανά kWh καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, υπό την επιφύλαξη του μειωμένου συντελεστή που ισχύει για ορισμένες κατηγορίες χρηστών.

17 Αφετέρου, οι διαχειριστές δικτύων δύνανται, χωρίς να υποχρεούνται εκ του νόμου, να μετακυλίουν την εισφορά KWKG κατά τον υπολογισμό των τελών δικτύου που χρεώνουν στους πελάτες τους για κάθε kWh ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται στη Γερμανία από το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας. Κατά παρέκκλιση, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δύνανται να επιβάλλουν μειωμένη εισφορά KWKG στους μεγαλύτερους καταναλωτές ενέργειας, όπως οι παραγωγοί υδρογόνου.

18 Ο KWKG του 2020 προβλέπει ετήσιο δημοσιονομικό όριο 1,8 δισεκατομμυρίων ευρώ για τη χρηματοδότηση των επίδικων μέτρων και, επομένως, για το σύνολο της εισφοράς KWKG.

Η επίδικη απόφαση

19 Στις 3 Ιουνίου 2021 η Επιτροπή εξέδωσε την επίδικη απόφαση.

20 Η Επιτροπή χαρακτήρισε τα επίδικα μέτρα ως κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, διαπιστώνοντας μεταξύ άλλων ότι χρηματοδοτούνταν από κρατικούς πόρους. Ειδικότερα, στα σημεία 220 και 221 της απόφασης αυτής, αφενός, η Επιτροπή προέβη στη διαπίστωση ότι τα μέτρα στήριξης της CHP χρηματοδοτούνταν από τα έσοδα μιας de jure υποχρεωτικής εισφοράς επιβαλλόμενης από το κράτος, η διαχείριση και η διάθεση των οποίων διέπονταν από τις διατάξεις της νομοθεσίας. Αφετέρου, η Επιτροπή έκρινε ότι το μέτρο σχετικά με τον καθορισμό ανώτατου ορίου στην εισφορά KWKG υπέρ των παραγωγών υδρογόνου συνιστούσε παραίτηση από κρατικούς πόρους.

21 Εντούτοις, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα επίδικα μέτρα ήταν συμβατά με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ και, ως εκ τούτου, αποφάσισε να μην προβάλει αντιρρήσεις.

Η προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

22 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 9 Ιουλίου 2021, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της επίδικης απόφασης κατά το μέρος που διαπιστώθηκε ότι τα επίδικα μέτρα συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις. Προς στήριξη της προσφυγής, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας προέβαλε έναν μόνο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος αφορούσε εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, καθόσον η Επιτροπή προέβη στη διαπίστωση ότι οι οικείες επιχειρήσεις είχαν λάβει ενισχύσεις χρηματοδοτηθείσες από κρατικούς πόρους.

23 Στη σκέψη 36 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο, στηριζόμενο στην απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2023, DOBELES HES (C-702/20 και C-17/21, EU:C:2023:1, σκέψεις 38, 39 και 42), έκρινε ότι μπορούν να χαρακτηριστούν ως κρατικοί πόροι, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, αφενός, τα κεφάλαια από φορολογική επιβάρυνση ή από άλλου είδους υποχρεωτικές εισφορές δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας των οποίων η διαχείριση και η κατανομή διέπονται από τη νομοθεσία αυτή και, αφετέρου, τα ποσά που παραμένουν διαρκώς υπό δημόσιο έλεγχο και συνεπώς στη διάθεση των αρμόδιων εθνικών αρχών, αμφότερα δε τα κριτήρια αυτά αποτελούν διαζευκτικά κριτήρια της έννοιας των «κρατικών πόρων» του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

24 Το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε σε πρώτο στάδιο, στις σκέψεις 41 έως 118 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, αν τα μέτρα στήριξης της CHP χρηματοδοτούνταν από κρατικούς πόρους και, σε δεύτερο στάδιο, στις σκέψεις 119 έως 126 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, αν ο καθορισμός ανώτατου ορίου της εισφοράς KWKG υπέρ των παραγωγών υδρογόνου χρηματοδοτούνταν από τέτοιους πόρους.

25 Όσον αφορά τα μέτρα στήριξης της CHP, αρχικά, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, στις σκέψεις 56 έως 90 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, αν η στήριξη KWKG ή η εισφορά KWKG συνιστούσαν φορολογική επιβάρυνση ή άλλου είδους υποχρεωτική εισφορά κατά την έννοια των κριτηρίων που παρατίθενται στη σκέψη 23 της παρούσας απόφασης. Εν συνεχεία, στις σκέψεις 91 έως 100 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε αν τα ποσά της στήριξης KWKG ή της εισφοράς KWKG παρέμεναν διαρκώς υπό δημόσιο έλεγχο, κατά την έννοια των ίδιων κριτηρίων. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, στις σκέψεις 101 έως 117 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, τα επιχειρήματα της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή στην υπό κρίση περίπτωση της νομολογίας που απορρέει από την απόφαση της 13ης Μαρτίου 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160).

26 Κατά πρώτον, όσον αφορά το πρώτο κριτήριο, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, στη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, τη νομολογία σύμφωνα με την οποία τα κεφάλαια από υποχρεωτικές εισφορές δυνάμει της νομοθεσίας του οικείου κράτους μέλους των οποίων η διαχείριση και η κατανομή τους διέπονται από τη νομοθεσία αυτή πρέπει να θεωρούνται ως «κρατικοί πόροι», κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

27 Εφαρμόζοντας στην υπό κρίση περίπτωση τη νομολογία αυτή, κατ’ αρχάς, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε μεταξύ άλλων, στη σκέψη 67 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι τα ποσά που κατέβαλλαν υποχρεωτικά οι διαχειριστές δικτύων στους δικαιούχους των μέτρων στήριξης της CHP, ήτοι τα ποσά εκείνα του χαρακτηριζόμενου ως «πρώτου επιπέδου» της αλυσίδας εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, αφορούσαν αποκλειστικά τη βάσει του νόμου διάθεση των κεφαλαίων δεδομένου ότι οι διαχειριστές αυτοί υποχρεούνταν εκ του νόμου να χορηγούν οικονομική στήριξη στους εν λόγω δικαιούχους. Εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι τα ποσά που είχαν καταβληθεί συναφώς δεν παρείχαν καμία ένδειξη σχετικά με την προέλευση των κεφαλαίων που χρησιμοποιούνταν από τους διαχειριστές δικτύων. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, το να θεωρηθεί ότι οι εν λόγω πληρωμές συνιστούν φορολογική επιβάρυνση ή άλλου είδους υποχρεωτική εισφορά ισοδυναμεί με το να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση των μέτρων στήριξης της CHP ταυτίζεται με τη χορήγηση των κεφαλαίων στους δικαιούχους των εν λόγω μέτρων.

28 Εν συνεχεία, στις σκέψεις 68 έως 70 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο διέκρινε την υπό κρίση περίπτωση, όπου οι διαχειριστές δικτύων δεν υπέχουν καμία νομική υποχρέωση μετακύλισης της εισφοράς KWKG στους τελικούς πελάτες τους, ήτοι στο δεύτερο

επίπεδο της αλυσίδας εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, από εκείνη την οποία αφορά η νομολογία που αποτέλεσε τη βάση για την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής ότι τα κεφάλαια που χρησιμοποιήθηκαν από τους διαχειριστές δικτύων προς εκπλήρωση της υποχρέωσής τους να καταβάλουν στους δικαιούχους τα μέτρα στήριξης της CHP ήταν κρατικής προέλευσης.

29 Επιπλέον, στις σκέψεις 71 και 72 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή δεν εξήγησε πότε και από ποιον γινόταν η διαχείριση των κεφαλαίων.

30 Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 73 έως 77 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η δυνατότητα των διαχειριστών δικτύων να μετακυλίουν την οικονομική επιβάρυνση των μέτρων στήριξης της CHP στους πελάτες τους αρκούσε ώστε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι διαχειριστές αυτοί να αποτελούν τους «τελικούς οφειλέτες του εν λόγω οικονομικού βάρους» και, κατά συνέπεια, να επιβαρύνονται με εκ του νόμου υποχρεωτική εισφορά.

31 Κατά δεύτερον, όσον αφορά το δεύτερο από τα κριτήρια που παρατίθενται στη σκέψη 23 της παρούσας απόφασης, ήτοι τον διαρκή δημόσιο έλεγχο επί των επίμαχων ποσών, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, στις σκέψεις 93 και 94 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η Επιτροπή δεν είχε ελέγξει στην επίδικη απόφαση αν το κριτήριο αυτό πληρούνταν, πλην όμως η εν λόγω περίσταση δεν συνιστούσε πλάνη περί το δίκαιο δεδομένου ότι τα δύο επίμαχα κριτήρια έχουν διαζευκτική ισχύ. Εν πάση περιπτώσει, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 98 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι το δεύτερο αυτό κριτήριο δεν πληρούνταν στην υπό κρίση περίπτωση.

32 Κατά τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 101 έως 117 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι κακώς η Επιτροπή απέκλεισε στην υπό κρίση περίπτωση την εφαρμογή της νομολογίας που απορρέει από την απόφαση της 13ης Μαρτίου 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), στηριζόμενη στο γεγονός ότι τα μέτρα στήριξης της CHP δεν συνιστούσαν «απλή ρύθμιση τιμών», κατά την έννοια της απόφασης αυτής.

33 Το Γενικό Δικαστήριο, αφού κατέληξε στη διαπίστωση ότι τα μέτρα στήριξης της CHP δεν χρηματοδοτούνταν από κρατικούς πόρους, απεφάνθη, στις σκέψεις 119 έως 126 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι ο καθορισμός ανώτατου ορίου της εισφοράς KWKG υπέρ των παραγωγών υδρογόνου δεν μπορούσε επίσης να εξομοιωθεί με παραίτηση από κρατικούς πόρους.

34 Στηριζόμενο στο ανωτέρω σκεπτικό, το Γενικό Δικαστήριο έκανε δεκτό τον μοναδικό λόγο ακυρώσεως που προέβαλε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και ακύρωσε την επίδικη απόφαση.

Τα αιτήματα των διαδίκων

35 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

– να εξαφανίσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

– να απορρίψει ως αβάσιμη την πρωτοδίκως ασκηθείσα προσφυγή·

– επικουρικώς:

– να εξαφανίσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που αφορά τα μέτρα που μνημονεύονται στην αιτιολογική σκέψη 198, στοιχεία α′ έως δ′, της επίδικης απόφασης, ήτοι τα μέτρα στήριξης της CHP·

– να απορρίψει ως αβάσιμη την πρωτοδίκως ασκηθείσα προσφυγή,

– να καταδικάσει την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στα έξοδα της διαδικασίας σε πρώτο βαθμό καθώς και στα έξοδα της κατ' αναίρεση δίκης.

36 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητεί από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

37 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η Επιτροπή προβάλλει έναν μόνο λόγο, ο οποίος αφορά πλάνη περί το δίκαιο εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου κατά την ερμηνεία της έννοιας των «κρατικών πόρων» του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και κατά τον νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών.

38 Ο λόγος αυτός συγκροτείται από δύο σκέλη σχετικά, το πρώτο, με πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά την εκτίμηση της οικονομικής επιβάρυνσης των μέτρων στήριξης της CHP και, το δεύτερο, με παράβαση της νομολογίας που απορρέει από την απόφαση της 13ης Μαρτίου 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160).

Επί του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

39 Με το πρώτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το οικονομικό βάρος που έφεραν οι διαχειριστές δικτύων διανομής σχετικά με τα μέτρα στήριξης της CHP δεν συνιστούσε φορολογική επιβάρυνση ή άλλου είδους υποχρεωτική εισφορά σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου και ότι, ως εκ τούτου, δεν χρησιμοποιήθηκαν κρατικοί πόροι στην υπό κρίση περίπτωση.

40 Κατά την Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο στηρίχθηκε συναφώς σε τρεις εκτιμήσεις, οι οποίες πάσχουν όλες πλάνη περί το δίκαιο.

41 Πρώτον, σύμφωνα με την ίδια, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 65 έως 70 και 89 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι, προκειμένου να αποδειχθεί η ύπαρξη κρατικών πόρων, είναι αναγκαίο να αποκλειστεί κάθε σύγχυση μεταξύ της χρήσης και της προέλευσης των κεφαλαίων.

Ειδικότερα, ο υπόχρεος της υποχρεωτικής εισφοράς πρέπει να διακρίνεται από τον οφειλέτη της ενίσχυσης που καταβάλλει συναφώς στον δικαιούχο τα ποσά που αντιστοιχούν σε μια τέτοια εισφορά. Εν προκειμένω, δεδομένου οι δύο αυτές ιδιότητες συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο, ήτοι κάθε διαχειριστής δικτύου διανομής αποτελεί τον υπόχρεο της εισφοράς KWKG και τον υπεύθυνο για την καταβολή της στήριξης KWKG στους δικαιούχους των μέτρων στήριξης της CHP, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε χρησιμοποίηση κρατικών πόρων.

42 Η Επιτροπή φρονεί, απεναντίας, ότι ούτε το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ ούτε η νομολογία στην οποία παραπέμπει το Γενικό Δικαστήριο επιτρέπουν να απαιτείται η ύπαρξη τριγωνικής σχέσης μεταξύ του υποχρέου της υποχρεωτικής εισφοράς, του υπευθύνου για τη χορήγηση της ενίσχυσης και του δικαιούχου της ενίσχυσης. Σημασία έχει μόνον η ύπαρξη υποχρεωτικής εισφοράς.

43 Δεύτερον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 71, 72 και 88 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, έκρινε ότι δεν αποδείχθηκε από την ίδια ότι η είσπραξη και η διαχείριση των κεφαλαίων από την εισφορά KWKG διέπονταν από την εθνική νομοθεσία. Επομένως, κατά την ίδια, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι υφίσταται πρόσθετη προϋπόθεση πλην της ύπαρξης υποχρεωτικής εισφοράς.

44 Η Επιτροπή φρονεί, απεναντίας, ότι δεν απαιτείται να πληρούνται άλλα κριτήρια, όπως αυτά της διαχείρισης και της κατανομής των κεφαλαίων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, και ότι η απλή θέση σε ισχύ μιας φορολογικής επιβάρυνσης ή υποχρεωτικής εισφοράς αρκεί ώστε να αποδειχθεί η ύπαρξη κρατικών πόρων, εξυπακουομένου ότι ένας φόρος μπορεί επίσης να εισπράττεται από ιδιωτικούς φορείς. Εν προκειμένω, ισχύει πράγματι υποχρέωση καταβολής επιβαλλόμενη μονομερώς από τον νόμο σε συγκεκριμένη κατηγορία προσώπων και, ως εκ τούτου, πρόκειται για φορολογική επιβάρυνση ή υποχρεωτική εισφορά.

45 Η αναφορά, στη σκέψη 35 της απόφασης της 12ης Ιανουαρίου 2023, DOBELES HES (C-702/20 και C-17/21, EU:C:2023:1), στο γεγονός ότι «η διαχείριση και η κατανομή των ποσών διέπονται από τη νομοθεσία» συνδέεται με την ανάγκη διάκρισης μεταξύ της επίμαχης κατάστασης στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή και στις επίμαχες καταστάσεις στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 15ης Ιουλίου 2004, Pearle κ.λπ. (C-345/02, EU:C:2004:448), και της 30ής Μαΐου 2013, Doux Élevage και Coopérative agricole UKL-ARREE (C-677/11, EU:C:2013:348), όπου οι δημόσιες αρχές κατέστησαν απλώς ως υποχρεωτική μια επιβάρυνση που είχε τεθεί σε ισχύ και τελούσε υπό τη διαχείριση ένωσης ιδιωτικού δικαίου για όμιλο νομικών οντοτήτων επίσης ιδιωτικού δικαίου. Πλην όμως, δεν χωρεί σύγκριση μεταξύ των εν λόγω καταστάσεων και της κατάστασης στην υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, στην προκείμενη περίπτωση το γερμανικό κράτος θέσπισε τη στήριξη KWKG και έλαβε όλα τα αναγκαία μέτρα για τη «διαχείριση και κατανομή» των σχετικών ποσών σύμφωνα με τη γερμανική νομοθεσία. Συμπεραίνοντας το αντίθετο, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε επίσης σε πλάνη περί τον νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών.

46 Επικουρικώς, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, εν πάση περιπτώσει, οι δύο πρώτες εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου ενέχουν άλλη πλάνη, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο κακώς έκρινε, στις σκέψεις 71 και 72 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι ο μηχανισμός κατανομής της οικονομικής επιβάρυνσης μεταξύ των διαχειριστών δικτύων δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως «διαχείριση κεφαλαίων» για τον λόγο ότι ο μηχανισμός αυτός προέβλεπε απλώς αντιστάθμιση της εν λόγω επιβάρυνσης μεταξύ των διαχειριστών δικτύων. Στην πραγματικότητα, αφενός, η οικονομική επιβάρυνση των διαχειριστών δικτύων διανομής δεν απορρέει από την καταβολή της στήριξης KWKG, το ποσό της οποίας επιστρέφεται σε αυτούς από τους διαχειριστές δικτύων

μεταφοράς, αλλά από την εισφορά KWKG την οποία οι διαχειριστές δικτύων διανομής καταβάλλουν στους τελευταίους. Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη τον ρόλο της BAFA και της BNetzA όσον αφορά την επιλογή των δικαιούχων των μέτρων στήριξης της CHP και τον καθορισμό των ποσών των καταβολών κατ' εφαρμογήν του νόμου. Ένας τέτοιος μηχανισμός καθιστά συνεπώς δυνατές «τη διαχείριση και την κατανομή» της οικονομικής επιβάρυνσης σχετικά με τα εν λόγω μέτρα.

47 Τρίτον, η Επιτροπή σημειώνει ότι, στις σκέψεις 73 έως 76 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι δεν αποδείχθηκε από την Επιτροπή ότι οι διαχειριστές δικτύων διανομής υπέκειντο πράγματι σε υποχρεωτική εισφορά λαμβανομένου υπόψη ότι οι διαχειριστές αυτοί είχαν τη δυνατότητα να μετακυλίουν την εισφορά KWKG στους πελάτες τους.

48 Πλην όμως, κατά την Επιτροπή, η δυνατότητα μετακύλισης του πρόσθετου κόστους σε τρίτους δεν ασκεί αφ' εαυτής επιρροή όσον αφορά τη διαπίστωση της ύπαρξης κρατικών πόρων, όπως προκύπτει, σύμφωνα με την ίδια, από την απόφαση της 28ης Μαρτίου 2019, Γερμανία κατά Επιτροπής (C-405/16 P, EU:C:2019:268, σκέψεις 65 έως 71).

49 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας φρονεί ότι πρέπει να απορριφθεί το σύνολο των επιχειρημάτων που προβάλλονται προς στήριξη του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

50 Κατά πάγια νομολογία, ο χαρακτηρισμός ενός μέτρου ως «κρατικής ενίσχυσης» κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ προϋποθέτει τη συνδρομή τεσσάρων προϋποθέσεων και συγκεκριμένα, πρώτον, να πρόκειται για παρέμβαση εκ μέρους του κράτους ή «με κρατικούς πόρους», δεύτερον, η παρέμβαση αυτή να είναι ικανή να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, τρίτον, να παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στον αποδέκτη και, τέταρτον, να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό (απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2024, Covestro Deutschland και Γερμανία κατά Επιτροπής, C-790/21 P και C-791/21 P, EU:C:2024:792, σκέψη 146 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

51 Όσον αφορά την πρώτη από τις προϋποθέσεις αυτές, από πάγια νομολογία προκύπτει επίσης ότι για να χαρακτηριστεί ένα μέτρο ως παρέμβαση εκ μέρους του κράτους ή ως ενίσχυση που χορηγείται «με κρατικούς πόρους» πρέπει, αφενός, να χορηγείται άμεσα ή έμμεσα με τέτοιους πόρους και, αφετέρου, να μπορεί να καταλογιστεί σε κράτος μέλος (απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2024, Covestro Deutschland και Γερμανία κατά Επιτροπής, C-790/21 P και C-791/21 P, EU:C:2024:792, σκέψη 147 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

52 Ειδικότερα, ως προς την προϋπόθεση ότι το πλεονέκτημα πρέπει να χορηγείται «με κρατικούς πόρους», το Δικαστήριο έχει διαμορφώσει, με τη νομολογία του, δύο κριτήρια βάσει των οποίων μπορεί να αποδειχθεί ότι κεφάλαια μέσω των οποίων χορηγείται τιμολογιακό πλεονέκτημα, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, αποτελούν «κρατικούς πόρους», κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ (απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2024, Covestro Deutschland και Γερμανία κατά Επιτροπής, C-790/21 P και C-791/21 P, EU:C:2024:792, σκέψη 148 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

53 Συνακόλουθα, κατά πρώτον, τα κεφάλαια από φόρους ή από άλλες υποχρεωτικές επιβαρύνσεις δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας των οποίων η διαχείριση και η κατανομή διέπονται από τη νομοθεσία αυτή αποτελούν «κρατικούς πόρους», κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος

1, ΣΛΕΕ (απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2024, Covestro Deutschland και Γερμανία κατά Επιτροπής, C-790/21 P και C-791/21 P, EU:C:2024:792, σκέψη 149 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Συναφώς, το γεγονός ότι το οικονομικό βάρος της επιβάρυνσης φέρει στην πράξη μια συγκεκριμένη κατηγορία προσώπων δεν αρκεί ώστε να καταδειχθεί ότι τα κεφάλαια που προέρχονται από την επιβάρυνση αυτή αποτελούν «κρατικούς πόρους» κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Πρέπει επίσης η επιβάρυνση να είναι υποχρεωτική δυνάμει του εθνικού δικαίου (απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2023, DOBELES HES, C-702/20 και C-17/21, EU:C:2023:1, σκέψη 36).

54 Κατά δεύτερον, το γεγονός ότι ορισμένα ποσά παραμένουν διαρκώς υπό δημόσιο έλεγχο και συνεπώς στη διάθεση των αρμόδιων εθνικών αρχών αρκεί για να χαρακτηρισθούν ως «κρατικοί πόροι», κατά την έννοια της διάταξης αυτής (απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2024, Covestro Deutschland και Γερμανία κατά Επιτροπής, C-790/21 P και C-791/21 P, EU:C:2024:792, σκέψη 150 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

55 Τα κριτήρια που παρατίθενται στις σκέψεις 53 και 54 της παρούσας απόφασης συνιστούν διαζευκτικά κριτήρια βάσει των οποίων μπορεί να αποδειχθεί ότι ένα μέτρο χορηγείται «με κρατικούς πόρους», κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ (απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2024, Covestro Deutschland και Γερμανία κατά Επιτροπής, C-790/21 P και C-791/21 P, EU:C:2024:792, σκέψη 151 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

56 Επομένως, ο κρατικός χαρακτήρας των πόρων, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, μπορεί να αποδειχθεί μέσω δύο διαζευκτικών κριτηρίων, εκ των οποίων το ένα αφορά την ύπαρξη υποχρεωτικής επιβάρυνσης των καταναλωτών ή των τελικών πελατών και το άλλο τον δημόσιο έλεγχο επί της διαχείρισης του συστήματος και, ιδίως, επί των κεφαλαίων ή των διαχειριστών των κεφαλαίων αυτών (πρβλ. απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2024, Covestro Deutschland και Γερμανία κατά Επιτροπής, C-790/21 P και C-791/21 P, EU:C:2024:792, σκέψη 152).

57 Πλην όμως, από τη σκέψη 93 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης προκύπτει, το οποίο δεν αμφισβητείται κατ’ αναίρεση, ότι, με την επίδικη απόφαση, η Επιτροπή προέβη σε εφαρμογή του πρώτου κριτηρίου. Το Γενικό Δικαστήριο, βεβαίως, αφού εξέτασε, στις σκέψεις 56 έως 90 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, κατά πόσον πληρούνταν το πρώτο κριτήριο, εξέτασε επίσης, στις σκέψεις 91 έως 100 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, αν πληρούνταν το δεύτερο κριτήριο της σκέψης 56 της παρούσας απόφασης και κατέληξε στη διαπίστωση ότι δεν πληρούνταν κανένα από τα δύο κριτήρια. Τούτου λεχθέντος, σημειώνεται ότι, δεδομένου ότι το πρώτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως αφορά αποκλειστικώς την ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου που παρατίθεται στις σκέψεις 65 έως 89 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου σκέλους αμφισβητείται μόνον το πρώτο από τα εν λόγω κριτήρια.

58 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία που προβάλλεται προς στήριξη του σκέλους αυτού, επισημαίνεται, πρώτον, ότι, καθόσον η Επιτροπή υποστηρίζει, κατ’ ουσίαν, με την πρώτη αιτίασή της ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στις σκέψεις 65 έως 70 και 89 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη κρατικών πόρων απαιτείται να υφίσταται «τριγωνική σχέση» μεταξύ του υποχρέου της υποχρεωτικής εισφοράς, του υπευθύνου για τη χορήγηση της ενίσχυσης και του δικαιούχου της ενίσχυσης, αρκεί να επισημανθεί ότι, μολονότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας χρησιμοποίησε τους εν λόγω όρους στο πλαίσιο της προσφυγής την οποία άσκησε πρωτοδίκως, όπως προκύπτει

από τη σκέψη 47 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο εντούτοις δεν επανέλαβε τους όρους αυτούς στις αμφισβητούμενες σκέψεις της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης. Κατά συνέπεια, ο σχετικός ισχυρισμός είναι αβάσιμος.

59 Τούτου δοθέντος, με την ίδια αιτίαση, η Επιτροπή ισχυρίζεται επίσης ότι η ύπαρξη υποχρεωτικής εισφοράς αρκεί για να διαπιστωθεί η ύπαρξη «κρατικών πόρων», κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, και επικρίνει το Γενικό Δικαστήριο όσον αφορά τη διαπίστωσή του ότι η υποχρεωτική διάθεση κεφαλαίων μιας κατηγορίας ιδιωτών επιχειρηματιών υπέρ άλλης κατηγορίας ιδιωτών επιχειρηματιών δεν αρκεί ώστε να αποδειχθεί η χρησιμοποίηση κρατικών πόρων.

60 Συναφώς, τονίζεται ότι, στη σκέψη 64 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς υπενθύμισε τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 53 της παρούσας απόφασης σύμφωνα με την οποία, για να θεωρηθούν ορισμένα κεφάλαια ως «κρατικοί πόροι», κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, πρέπει, μεταξύ άλλων, τα κεφάλαια αυτά να προέρχονται από φορολογικές επιβαρύνσεις ή από άλλου είδους υποχρεωτικές εισφορές δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας.

61 Εφαρμόζοντας την αρχή αυτή στην υπό κρίση υπόθεση, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 67 και 70 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι κακώς η Επιτροπή συμπέρανε ότι η υποχρέωση των διαχειριστών δικτύων να καταβάλλουν τη στήριξη KWKG στους δικαιούχους των μέτρων στήριξης της CHP αρκούσε ώστε να διαπιστωθεί η ύπαρξη φορολογικής επιβάρυνσης ή άλλης υποχρεωτικής εισφοράς που συνεπαγόταν τη χρησιμοποίηση κρατικών πόρων. Διευκρίνισε ότι η εν λόγω περίσταση επιτρέπει απλώς να διαπιστωθεί διάθεση κεφαλαίων σύμφωνα με τον νόμο, χωρίς να παρέχει ενδείξεις ως προς την προέλευση των κεφαλαίων που χρησιμοποιήθηκαν από τους διαχειριστές δικτύων προς εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Προς τεκμηρίωση της διαπίστωσής του, το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε, στο πλαίσιο των σκέψεων 68 και 69 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, στο κριτήριο της μετακύλισης σε τρίτο της οικονομικής επιβάρυνσης που απορρέει από τη διάθεση των κεφαλαίων για τον προσδιορισμό της προέλευσης των κεφαλαίων και, κατά συνέπεια, της ενδεχόμενης χρησιμοποίησης κρατικών πόρων.

62 Πλην όμως, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι δεν αρκεί, για τη διαπίστωση χρησιμοποίησης κρατικών πόρων, οι διαχειριστές δικτύων να μετακυλίουν στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας που επιβαρύνει τους τελικούς πελάτες το επιπλέον κόστος που προκύπτει λόγω της υποχρέωσής τους να αγοράζουν την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές βάσει τιμολογίων καθοριζόμενων από τον νόμο, στην περίπτωση που η μετακύλιση αυτή προκύπτει μόνο από την πράξη και δεν απορρέει από νομική υποχρέωση (πρβλ. αποφάσεις της 28ης Μαρτίου 2019, Γερμανία κατά Επιτροπής, C-405/16 P, EU:C:2019:268, σκέψεις 70 και 71, και της 12ης Ιανουαρίου 2023, DOBELES HES, C-702/20 και C-17/21, EU:C:2023:1, σκέψη 37).

63 Κατά τα λοιπά, η ύπαρξη υποχρεωτικής επιβάρυνσης των τελικών καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας στο «δεύτερο επίπεδο» της αλυσίδας εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, η οποία καταλήγει στο συνολικό κεφάλαιο που χρησιμοποιείται για τη χορήγηση στήριξης στο «πρώτο επίπεδο» της αλυσίδας αυτής, λαμβάνεται, κατ’ ουσίαν, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 66 και 67 των προτάσεών του, παγίως υπόψη στη νομολογία και, ιδίως, στις αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 2008, Essent Netwerk Noord κ.λπ. (C-206/06, EU:C:2008:413, σκέψη 66), της 19ης Δεκεμβρίου 2013, Association Vent De Colère! κ.λπ. (C-262/12, EU:C:2013:851, σκέψεις 22 έως 24), της 28ης Μαρτίου 2019, Γερμανία κατά Επιτροπής (C-405/16 P, EU:C:2019:268, σκέψεις 64 έως 71), της 15ης Μαΐου 2019, Achema κ.λπ. (C-706/17,

EU:C:2019:407, σκέψεις 57 και 64), της 12ης Ιανουαρίου 2023, DOBELES HES (C-702/20 και C-17/21, EU:C:2023:1, σκέψεις 30, 36 και 37), της 7ης Μαρτίου 2024, Fallimento Esperia και GSE (C-558/22, EU:C:2024:209, σκέψεις 76 και 77), της 26ης Σεπτεμβρίου 2024, Covestro Deutschland και Γερμανία κατά Επιτροπής (C-790/21 P και C-791/21 P, EU:C:2024:792, σκέψη 178), καθώς και της 26ης Σεπτεμβρίου 2024, WEPA Hygieneprodukte κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-795/21 P και C-796/21 P, EU:C:2024:807, σκέψη 124).

64 Η νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 62 και 63 της παρούσας απόφασης αντανακλά την απαίτηση, προκειμένου να μπορεί να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση, η στήριξη που χορηγείται στον δικαιούχο να επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, περίσταση που προϋποθέτει την ύπαρξη αρκούντως άμεσης σχέσης μεταξύ, αφενός, της ενίσχυσης αυτής και, αφετέρου, της μείωσης του εν λόγω προϋπολογισμού ή, ακόμη, ενός αρκούντως συγκεκριμένου οικονομικού κινδύνου επιβάρυνσης. Υπό την έννοια αυτή, το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι, όσον αφορά τους διάφορους φορείς δημόσιας εξουσίας που υπόκεινται σε υποχρέωση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, το κρίσιμο στοιχείο, συναφώς, έγκειται στο γεγονός ότι οι εν λόγω φορείς έχουν επιφορτισθεί από το κράτος με τη διαχείριση ορισμένου κρατικού πόρου και δεν υπέχουν απλώς υποχρέωση αγοράς με τους δικούς τους χρηματικούς πόρους (πρβλ. απόφαση της 28ης Μαρτίου 2019, Γερμανία κατά Επιτροπής, C-405/16 P, EU:C:2019:268, σκέψεις 58 έως 60 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

65 Επομένως, ελλείψει οποιασδήποτε υποχρεωτικής μετακύλισης στους τελικούς πελάτες του οικονομικού βάρους που αντιστοιχεί σε προσαύξηση οφειλόμενη από τους διαχειριστές δικτύων επί της τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι τα κεφάλαια από τα οποία χρηματοδοτείται η προσαύξηση αυτή προέρχονται από φορολογική επιβάρυνση ή από άλλη υποχρεωτική εισφορά και ότι, επομένως, συνιστούν κρατικούς πόρους, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

66 Εν προκειμένω, από τις διαπιστώσεις στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι οι διαχειριστές δικτύων διανομής, μολονότι υποχρεούνται να καταβάλλουν τη στήριξη KWKG στους δικαιούχους των επίμαχων μέτρων, εντούτοις έχουν το δικαίωμα να μετακυλίουν στους τελικούς πελάτες τους το σχετικό οικονομικό βάρος, το οποίο αντιστοιχεί στην εισφορά KWKG, χωρίς να είναι νομικώς υποχρεωμένοι να το πράξουν. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι τα μέτρα στήριξης της CHP συνεπάγονταν τη χρησιμοποίηση κρατικών πόρων κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

67 Κατά συνέπεια, τα επιχειρήματα της Επιτροπής προς στήριξη της πρώτης αιτιάσεως του πρώτου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, τα οποία βάλλουν κατά των σκέψεων 65 έως 70 και 89 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, είναι αβάσιμα.

68 Δεύτερον, όσον αφορά τη δεύτερη αιτίαση της Επιτροπής που βάλλει κατά των σκέψεων 71, 72 και 88 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, με τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο έκρινε κατ' ουσίαν ότι, προκειμένου ορισμένα κεφάλαια να συνιστούν κρατικούς πόρους, δεν αρκεί να προέρχονται από φορολογική επιβάρυνση ή από άλλη υποχρεωτική εισφορά δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, αλλά πρέπει επίσης η διαχείριση και η κατανομή τους να διέπεται από τη νομοθεσία αυτή, αρκεί η διαπίστωση ότι η εν λόγω αιτίαση είναι αλυσιτελής.

69 Ειδικότερα, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 53 της παρούσας απόφασης, στην οποία ορθώς παρέπεμψε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο των σκέψεων 57 και 64 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το κριτήριο της διαχείρισης και της κατανομής των κεφαλαίων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία έρχεται να προστεθεί στο κριτήριο της προέλευσης των κεφαλαίων από φορολογική επιβάρυνση ή άλλη υποχρεωτική εισφορά. Συναφώς, η Επιτροπή αντιλαμβάνεται εσφαλμένως τη σκέψη 35 της απόφασης της 12ης Ιανουαρίου 2023, DOBELES HES (C-702/20 και C-17/21, EU:C:2023:1), κατά το μέτρο που υποστηρίζει ότι η μνεία του πρώτου από τα κριτήρια αυτά αποσκοπεί αποκλειστικώς στη διάκριση της επίμαχης κατάστασης στην εν λόγω απόφαση από τις καταστάσεις τις οποίες αφορούσαν οι αποφάσεις της σκέψης 45 της παρούσας απόφασης, δεδομένου ότι από τη συγκεκριμένη απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2023 δεν προκύπτει κανένας σχετικός περιορισμός. Το εν λόγω κριτήριο καθιερώθηκε εξάλλου ως αυτοτελές κριτήριο για τη διαπίστωση της χρησιμοποίησης κρατικών πόρων, το οποίο έρχεται να προστεθεί στο κριτήριο της προέλευσης των κεφαλαίων, ήδη από την απόφαση της 2ας Ιουλίου 1974, Ιταλία κατά Επιτροπής (173/73, EU:C:1974:71, σκέψη 35).

70 Επομένως, από τις σκέψεις 58 έως 66 της παρούσας απόφασης προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι τα κεφάλαια που χρηματοδοτούν τα επίδικα μέτρα δεν συνιστούν υποχρεωτική εισφορά.

71 Συνεπώς, ακόμη και αν υποτεθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία του κριτηρίου κατά το οποίο η διαχείριση και η κατανομή των κεφαλαίων που προέρχονται από υποχρεωτική εισφορά πρέπει να διέπονται από την εθνική νομοθεσία, η εν λόγω πλάνη ουδόλως επηρεάζει το βάσιμο της διαπίστωσης ότι, εν προκειμένω, δεν υφίσταται τέτοια εισφορά.

72 Είναι επίσης αλυσιτελής, για τους ίδιους λόγους, η επιχειρηματολογία που προβλήθηκε επικουρικώς από την Επιτροπή και εκτίθεται στη σκέψη 46 της παρούσας απόφασης ότι, κατ' ουσίαν, το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε εσφαλμένως το κριτήριο κατά το οποίο η διαχείριση και η κατανομή των κεφαλαίων πρέπει να διέπονται από την εθνική νομοθεσία.

73 Τρίτον, όσον αφορά την τρίτη αιτίαση της Επιτροπής, η οποία βάλλει κατά των σκέψεων 73 έως 76 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, αρκεί η επισήμανση ότι από την ανάλυση της πρώτης αιτίασης του υπό κρίση σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως προκύπτει ότι η υποχρεωτική μετακύλιση του οικονομικού βάρους σχετικά με τα μέτρα στήριξης της CHP ήταν απολύτως κρίσιμη για την εκτίμηση της ύπαρξης κρατικών πόρων. Ειδικότερα, από τη σκέψη 62 της παρούσας απόφασης προκύπτει ότι η Επιτροπή αντιλαμβάνεται εσφαλμένως την απόφαση της 28ης Μαρτίου 2019, Γερμανία κατά Επιτροπής (C-405/16 P, EU:C:2019:268), υποστηρίζοντας ότι το Δικαστήριο έκρινε με την απόφαση αυτή ότι η δυνατότητα μετακύλισης του πρόσθετου κόστους σε τρίτους δεν ασκεί επιρροή στο ζήτημα αν χρησιμοποιούνται κρατικοί πόροι. Η αιτίαση αυτή είναι, κατά συνέπεια, αβάσιμη.

74 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το πρώτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους του μοναδικού λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

75 Με το δεύτερο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, το οποίο προβάλλεται επικουρικώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, στις σκέψεις 101 έως 117 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη τη νομολογία που απορρέει από την απόφαση της 13ης Μαρτίου 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160).

76 Κατ' αρχάς, η Επιτροπή εκτιμά ότι, με τη νομολογία αυτή, το Δικαστήριο έκρινε απλώς ότι μόνον οι περιπτώσεις στις οποίες το κράτος παρεμβαίνει με ρύθμιση των τιμών της αγοράς στο πλαίσιο σχέσης αντιπαροχής μεταξύ ιδιωτών –παραδείγματος χάριν καθορίζοντας ελάχιστες ή ρυθμιζόμενες τιμές ή ελάχιστες ποσότητες αγορών– δεν συνεπάγονται τη χρησιμοποίηση κρατικών πόρων. Πλην όμως, εν προκειμένω, ο KWKG του 2020 δεν προβλέπει αποκλειστικώς μια τέτοια ρύθμιση τιμών. Ειδικότερα, οι διαχειριστές δικτύων υποχρεούνται να καταβάλλουν τη στήριξη KWKG στους δικαιούχους των μέτρων στήριξης της CHP που συνδέονται στο δίκτυό τους, ανεξαρτήτως οποιασδήποτε αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από αυτούς. Επομένως, το κράτος επιβάλλει άμεσες υποχρεώσεις πληρωμής μεταξύ ιδιωτών, χωρίς οι εν λόγω υποχρεώσεις να απορρέουν από καμία συμβατική σχέση.

77 Εν συνεχεία, κατά την Επιτροπή, μια διασταλτική ερμηνεία της εξαίρεσης την οποία αφορά η εν λόγω νομολογία θα ισοδυναμούσε με παροχή σε κράτος μέλος, το οποίο θα εισήγε υποχρεώσεις πληρωμής εις βάρος ιδιωτών επιχειρηματιών, της δυνατότητας να προωθήσει οποιονδήποτε βιομηχανικό τομέα ή οποιαδήποτε συγκεκριμένη επιχείρηση.

78 Τέλος, η Επιτροπή υπενθυμίζει τη νομολογία που απορρέει, μεταξύ άλλων, από την απόφαση της 11ης Αυγούστου 1995, Dubois και Général cargo services (C-16/94, EU:C:1995:268, σκέψεις 15 και 21), σχετικά με την έννοια του «φόρου» κατά τα άρθρα 30 και 110 ΣΛΕΕ. Φρονεί ότι συνάγεται ως καθοριστικό στοιχείο το αν η πληρωμή συνιστά την αντιπαροχή για συγκεκριμένη υπηρεσία, η οποία παρέχεται πράγματι και ατομικά στον επιχειρηματία, οπότε η πληρωμή αυτή δεν εμπίπτει στην έννοια της «φορολογικής επιβάρυνσης» ή του «φόρου», ή το αν χρησιμεύει για τη χρηματοδότηση της εκπλήρωσης αποστολής δημόσιας υπηρεσίας, οπότε εμπίπτει στη συγκεκριμένη έννοια. Στο εν λόγω πλαίσιο, η ιδιωτική προέλευση των πόρων, στην οποία στηρίζεται το Γενικό Δικαστήριο, δεν ασκεί επιρροή, δεδομένου ότι κάθε μορφή τέτοιας επιβάρυνσης χρησιμοποιεί ιδιωτικούς πόρους. Συναφώς, η Επιτροπή επικαλείται επίσης την απόφαση της 28ης Μαρτίου 2019, Γερμανία κατά Επιτροπής (C-405/16 P, EU:C:2019:268), η οποία ερμηνεύθηκε εσφαλμένως, κατά την ίδια, από το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 111 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, καθώς και την απόφαση της 7ης Μαρτίου 2024, Fallimento Esperia και GSE (C-558/22, EU:C:2024:209), η οποία επιβεβαιώνει ότι η περίπτωση της «υποχρέωσης αγοράς» πρέπει να διακρίνεται από την περίπτωση κατά την οποία το κράτος επιβάλλει υποχρέωση πληρωμής που αποτελεί στην πραγματικότητα υποχρεωτική εισφορά.

79 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αμφισβητεί την εν λόγω επιχειρηματολογία.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

80 Όσον αφορά το υπό κρίση σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, υπενθυμίζεται ότι, στη σκέψη 59 της απόφασης της 13ης Μαρτίου 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), το Δικαστήριο έκρινε ότι η υποχρέωση που είχε επιβληθεί στις ιδιωτικές επιχειρήσεις παροχής

ηλεκτρικής ενέργειας να αγοράζουν σε καθορισμένες ελάχιστες τιμές την παραγόμενη από ανανεώσιμες πηγές ηλεκτρική ενέργεια δεν συνεπαγόταν άμεση ή έμμεση μεταφορά κρατικών πόρων στις επιχειρήσεις παραγωγής αυτού του είδους της ηλεκτρικής ενέργειας. Στις σκέψεις 60 και 61 της εν λόγω απόφασης, το Δικαστήριο συνήγαγε, κατ' ουσίαν, ότι, ελλείψει τέτοιας μεταφοράς κρατικών πόρων, το γεγονός ότι η υποχρέωση αγοράς επιβαλλόταν από τον νόμο και απένειμε αναμφισβήτητο πλεονέκτημα σε ορισμένες επιχειρήσεις δεν μπορούσε να της προσδώσει τον χαρακτήρα κρατικής ενίσχυσης υπό την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

81 Επομένως, αρκεί να επισημανθεί, κατ' αρχάς, ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε κατ' ουσίαν, στις σκέψεις 105 έως 108 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι το Δικαστήριο δεν έχει κρίνει ότι μόνον η ρύθμιση των τιμών που επιβάλλεται από τη νομοθεσία κράτους μέλους δεν συνιστά κρατική ενίσχυση. Στην πραγματικότητα, το Δικαστήριο διαπίστωσε απλώς ότι η επιβολή, στις ιδιωτικές επιχειρήσεις παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, της υποχρέωσης να αγοράζουν σε καθορισμένες ελάχιστες τιμές την παραγόμενη από ανανεώσιμες πηγές ηλεκτρική ενέργεια δεν συνεπαγόταν άμεση ή έμμεση μεταφορά κρατικών πόρων στις επιχειρήσεις παραγωγής αυτού του είδους της ηλεκτρικής ενέργειας.

82 Ειδικότερα, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 13ης Μαρτίου 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), η καταβολή που προέκυπτε από τη διαφορά μεταξύ της τιμής της αγοράς και της ελάχιστης τιμής που επέβαλλε ο νόμος δεν προερχόταν από κρατικούς πόρους, αλλά καλυπτόταν από τους ίδιους οικονομικούς πόρους των οικείων επιχειρήσεων παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, δεδομένου ότι η επιβάρυνση αυτή επιμεριζόταν αποκλειστικά μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών και των ιδιωτικών φορέων εκμετάλλευσης δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας προηγούμενων σταδίων.

83 Πλην όμως, από την ανάλυση του πρώτου σκέλους του υπό κρίση μοναδικού λόγου αναιρέσεως προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι ισχύει το ίδιο εν προκειμένω.

84 Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο ούτε κρίνοντας, στη σκέψη 112 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι, προκειμένου να αποκλείσει την εφαρμογή της νομολογίας που απορρέει από την απόφαση της 13ης Μαρτίου 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), η Επιτροπή όφειλε να αποδείξει, ανεξαρτήτως του αν τα μέτρα στήριξης της CHP συνιστούσαν μέτρο «απλής ρύθμισης τιμών», ότι το πλεονέκτημα υπέρ των δικαιούχων των μέτρων αυτών δεν είχε χορηγηθεί από τους διαχειριστές δικτύων, οι οποίοι είναι ιδιωτικοί φορείς, με δικούς τους οικονομικούς πόρους. Το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως ούτε κρίνοντας περαιτέρω, στη σκέψη 114 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι, εφόσον η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι πληρούται ένα από τα διαζευκτικά κριτήρια που παρατίθενται στις σκέψεις 53 και 54 της παρούσας απόφασης, οι διαχειριστές δικτύων χρησιμοποιούν τους δικούς τους οικονομικούς πόρους για να χορηγήσουν τα ποσά που προβλέπει ο KWKG του 2020 στους δικαιούχους των μέτρων στήριξης της CHP, κατά την έννοια της νομολογίας που απορρέει από την απόφαση της 13ης Μαρτίου 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160).

85 Από τα ανωτέρω προκύπτει, εν συνεχεία, ότι η αιτίαση σχετικά με την ανάγκη στενής ερμηνείας της υποτιθέμενης εξαίρεσης που απορρέει από την εν λόγω νομολογία είναι επίσης αβάσιμη. Πράγματι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 80 της παρούσας απόφασης, με την απόφαση της 13ης Μαρτίου 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), το Δικαστήριο δεν καθιέρωσε εξαίρεση, αλλά προέβη απλώς στην ερμηνεία του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και,

ειδικότερα, της απαίτησης την οποία θέτει η διάταξη αυτή ότι, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 50 της παρούσας απόφασης, ο χαρακτηρισμός ως «κρατικής ενίσχυσης» προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, την ύπαρξη κρατικής παρέμβασης ή παρέμβασης «με κρατικούς πόρους».

86 Πλην όμως, κατά το μέτρο που η Επιτροπή θεωρεί ότι η εν λόγω ερμηνεία ισοδυναμεί με παροχή σε κράτος μέλος που θεσπίζει υποχρεώσεις πληρωμής εις βάρος ιδιωτών επιχειρηματιών της δυνατότητας να προωθήσει οποιονδήποτε βιομηχανικό τομέα ή οποιαδήποτε συγκεκριμένη επιχείρηση, αρκεί να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, μόνον τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται άμεσα ή έμμεσα με κρατικούς πόρους θεωρούνται κρατικές ενισχύσεις, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Συγκεκριμένα, η διάκριση μεταξύ των «ενισχύσεων που χορηγούνται από τα κράτη» και των ενισχύσεων που χορηγούνται «με κρατικούς πόρους» στη διάταξη αυτή δεν σημαίνει ότι όλα τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται από τα κράτη συνιστούν ενισχύσεις, ανεξαρτήτως του αν χρηματοδοτούνται από κρατικούς πόρους, αλλά σκοπό έχει να περιλάβει απλώς στην εν λόγω έννοια τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται απευθείας από το κράτος καθώς και τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς τους οποίους έχει ορίσει ή ιδρύσει το κράτος αυτό προς διαχείριση της ενίσχυσης (αποφάσεις της 13ης Μαρτίου 2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, σκέψη 58, και της 27ης Ιανουαρίου 2022, Fondul Proprietatea, C-179/20, EU:C:2022:58, σκέψη 91).

87 Τέλος, όσον αφορά τη λυσιτέλεια της νομολογίας στην οποία στηρίζεται η Επιτροπή, επισημαίνεται, πρώτον, ότι, στην απόφαση της 11ης Αυγούστου 1995, Dubois και Général cargo services (C-16/94, EU:C:1995:268), το Δικαστήριο δεν ερωτήθηκε ως προς την ερμηνεία του άρθρου 107 ΣΛΕΕ, αλλά ως προς το αν μια επιβάρυνση που πλήττει εμπορεύματα λόγω της διέλευσης συνόρων εμπίπτει στην απαγόρευση που προβλέπουν τα άρθρα 28 και 30 ΣΛΕΕ. Επιπλέον, μολονότι το Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 21 της τελευταίας αυτής απόφασης, ότι οι εν λόγω διατάξεις έχουν εφαρμογή επί «τέλους διελεύσεως» που προορίζεται να αντισταθμίσει την εκ μέρους ιδιωτικής επιχείρησης ανάληψη των εξόδων που απορρέουν από την εκπλήρωση αποστολής δημόσιας υπηρεσίας, εντούτοις, εν προκειμένω, ούτε η στήριξη KWKG ούτε η εισφορά KWKG προορίζονται, στο πρώτο επίπεδο της αλυσίδας εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, να αντισταθμίσουν την ανάληψη εξόδων που προκύπτουν από την εκπλήρωση αποστολής δημόσιας υπηρεσίας. Επομένως, αδίκως η Επιτροπή επικαλείται τη συγκεκριμένη απόφαση προκειμένου να καταδείξει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η Επιτροπή δεν είχε αποδείξει ότι τα μέτρα στήριξης της CHP χρηματοδοτούνταν με κρατικούς πόρους.

88 Δεύτερον, όσον αφορά την απόφαση της 28ης Μαρτίου 2019, Γερμανία κατά Επιτροπής (C-405/16 P, EU:C:2019:268), αρκεί η επισήμανση ότι, όπως τόνισε, κατ' ουσίαν, ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 108 και 109 των προτάσεών του, δεν μπορεί να συναχθεί από το σκεπτικό της απόφασης αυτής ότι μόνον η ύπαρξη ρύθμισης των τιμών της αγοράς στο πλαίσιο σχέσης αντιπαροχής μεταξύ ιδιωτών δικαιολογεί τη διαπίστωση μη χρησιμοποίησης κρατικών πόρων.

89 Τρίτον, το ίδιο ισχύει όσον αφορά την απόφαση της 7ης Μαρτίου 2024, Fallimento Esperia και GSE (C-558/22, EU:C:2024:209). Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 74 έως 77 της εν λόγω απόφασης, η διαπίστωση της χρησιμοποίησης κρατικών πόρων ήταν δυνατή επειδή μια οντότητα εξομοιούμενη με το Δημόσιο αγόραζε τα επίμαχα στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή πλεονάζοντα πράσινα πιστοποιητικά με χρήση εσόδων

προερχόμενων από χρέωση επιβληθείσα από την εθνική νομοθεσία στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας και καταβαλλόμενη, για την αγορά των συγκεκριμένων πιστοποιητικών, στην ίδια οντότητα.

90 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το δεύτερο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως είναι επίσης αβάσιμο, οπότε η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

91 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων.

92 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του εν λόγω Κανονισμού, το οποίο έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

93 Δεδομένου ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζήτησε την καταδίκη της Επιτροπής και η τελευταία ηττήθηκε, πρέπει να φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στο πλαίσιο της ασκηθείσας αιτήσεως αναιρέσεως.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**

2) **Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στο πλαίσιο της ασκηθείσας αιτήσεως αναιρέσεως.**

(υπογραφές)